

MESERIASUL AZ IPAROS DER GEWERBETREIBENDE

MUNKAADÓK LAPJA

„Tiszteld a tisztos ipart!”

Evoluția prețurilor interne

Evoluția prețurilor pe piața românească, cu multiplele ei ramificații, ogîndește nu numai diagrama prețului de cost sau a celui de consum, ci — ceea ce este mai interesant — însăși puterea de cumpărare a consumatorului.

Deaceia modul în care au evoluat prețurile în cadrul consumului intern, traduce un fenomen cu totul neobișnuit în acest domeniu. Și anume, faptul rezulta: din impuritatea că prețurile de engros, cari în general nu înregistrează creșteri în raport direct cu cele produse în materia prețurilor de detaliu, au crescut totuși în ultimul timp, în r'o măsură care poate fi îmbucurătoare, însă numai pentru producători.

Ceea ce înseamnă că repriza afacerilor în domeniul producției este sensibilă și ei toate cheltuielile de regie, împreună cu beneficiile de rigoare, sunt acoperite în acest domeniu. Creșterea paralelă și direct proporțională a prețurilor de detaliu, grefată pe creșterea inițială a prețurilor de engros, care încă odată nu este un fenomen obișnuit într'un cadru economic, trădează circumstanța că această repriză a afacerilor în domeniul comerțului de engros — ținând seama și de constanța sarcinilor de bot felul, care grevează comerțul de detaliu, — se accentuează exclusiv în sarcina consumatorilor. Ca un corolar al acestei situații, poate fi considerat faptul diminuării puterii de cumpărare a consumatorilor.

MAJORAREA TARIFELOR C. F. R.

În legătură cu mișcarea schimburilor cu străinătatea, și nu numai în domeniul petrolier, trebuie semnalată agitația pricinuită în cercurile industriale și comerciale, de către consiliul superior al comunicațiilor, de a majora tarifele pe căile ferate. Această măsură nu numai că nu ar fi bine venită pentru exportatori ca și pentru importatori, dar ea este foarte puțin recomandabilă și în ce privește influența pe care ar putea-o avea asupra cifrei încasărilor C. F. R.-ului. Nemulțumirile cauzate de această intențiune mătură, de a se mări tarifele, sunt foarte mari. În ultimele zile s'a vorbit stăruitor de renunțarea la acest proiect de majorare, care n'ar fi indicată, ținându-se seama de greutatea diferitelor ramuri ale economiei naționale.

COMPARTIMENTUL METALURGIC

În domeniul metalurgic, s'au produs cereri considerabile și o importanță majorare a prețurilor, cari n'au împiedicat totuși livrările cu întârziere sau chiar refuzări de livrare.

Față de această situațiune pe piața internațională s'a constatat și pe piața internă o urcare într'un procent de cca. 6 la sută.

Și în această materie se stăruie asupra urcării înregistrate în ultimele luni ale anului trecut, datorite îndeosebi cheltuielilor de transport cari au crescut: în 1936 cu aproximativ 30%. Cercurile industriale de specialitate își manifestă nemulțumirea față de noua urcare proiectată de încă 15%.

Uzinele metalurgice lucrează intens pentru satisfacerea unor importante comenzi de sarmă galvanizată și lamina, de cue, de tablă neagră și galvanizată, de fier beton, de traverse, etc.

Urcările interne sunt datorite — accentuează cercurile respective — numai taxelor de consumație, de timbru și urcării tarifare ale C. F. R.

Iluzorius az iparos kalkulációja,
míg a kartellek a korlátlan urai az anyagáraknak

Alakítsunk anyagbeszerző és hitelszövetkezetet

Olcsó anyag és olcsó hitel a kisipari termelés elengedhetetlen feltétele és mindezekhez csak a szövetkezeteken keresztül vezet el az út

Előttünk a megoldás: ragadjuk meg!

Írta: BÁTORI DANIEL.

Ha végigtekintünk az összes foglalkozási ágon, kivétel nélkül megállapíthatjuk, hogy a súlyos anomáliák, melyek az anyagbeszerzés körül felmerülnek, szinte megbénítják a foglalkozást, vagy enyhébb esetben igen nehézkessé teszik annak üzését. Minden iparosnak főcélja, hogy a megrendelt a legjobb tudása szerint, a legjobb anyagból, a számbaveendő morális szempontok igénybe vételével minél olcsóbban elégítse ki. Ennek megvalósítása céljából elsősorú érdeke, hogy a munkálatai elvégzéséhez szükséges anyagok beszerzése olyan körülmények között történjen, amelyek eleve biztosítják azt, hogy a fenti feltételeknek eleget tudjon tenni és ezzel biztosítani tudja üzemenek boldogulását.

Szüksége van arra, hogy az anyag, amit beszeres, minőség és feldolgozhatóság szempontjából elképzelése és szakszerűség tekintetében megfelelő legyen. Igen fontos, hogy az anyag kalkulációs szempontból is kielégítse az iparost, mert hiszen ez az alapja annak, hogy megéljen és különböző súlyos kötelezettségeinek eleget tudjon tenni.

Ezzel szemben mi a mai helyzet?

Egyes munkák fővállalásánál a szolid kalkuláció szolgál alapul. Ennek értelmében olyan árat kalkulál ma az iparos, amely a szerény megélhetés mellett versenyképesé tudja tenni. A megegyezés létrejötte után a megelégedettség érzése tölti el és hozzáfog a munka elkészítéséhez. Ekkor érik a kegyetlen meglepetések: A tegnap felvállalt munkához szükséges anyag ára ma 20, 30, 40, esetleg 50 százalékkal drágább. Az iparos nem hisz a szemének, még kevésbé a fülének s kétségbeesve érdeklődik ennek oka iránt. A felelet egyáltalán nem elégíti ki a iparost, mert hiszen a munkár nemcsak hogy nem keres, de nagyobb emelkedés esetén kifejezetten ráfizet!

Ma a kisiparosnak a reá nehezült gazdasági helyzetben nemcsak a megélhetésért kell véres verejtékekkel küzdenie, hanem sokszor az élet harcában egymás ellen is hadakoznia. Mert a korgó gyomor kényszeríti nemcsak az iparosokat, hanem általában a ma emberét az egymás elleni csatározásra a munkavállalás terén. Ennek szomorú következménye, hogy az iparos az esetek többségében még annyi hasznót se tud kalkulálni, ami szükségletét kielégitené. Mit tehet az ilyen áremelkedésnél az iparos?

Vagy fölemészti azt a tőkét, ami évtizedek munkájának a gyümölcse, vagy — tőkéje nem lévén, — sajnos, ez az esetek 99 százaléka — adósságot kénytelen csinálni, amelynek fojtogató légkörében tengeti életét.

Mit kell tehát tennünk az egészségtelen állapot megszüntetésére? Első és legfontosabb teendők az anyagbeszerzés organizálása, szövetkezeti alapon való megteremtése. A szakmák szerint történő anyagbeszerzésnél, ma a könyörtelen tőke segítségével létrejötte kartellek dominálnak, amelyek

érzékellenek a kisemberek fájdalomával szemben. A jövőben az egyes szakmák kívánalmi fognak irányi ólag hatni, ami mentes lesz minden spekulációtól s csak a kisiparosok érdekeire lesznek tekintettel. Csak a szövetkezetek megteremtésével érhető el ez az állapot, hogy a kisiparos ceruzája nyugodtan álljon számolás közben a kezében s ne kelljen attól rettegnie, hogy amit ma hasznosnak kalkulál, holnap veszteségnek kelljen elkönyveinnie.

De van még egy igen jelentős szempont, amely szinte utasítja az iparosokat a szövetkezetek mielőbbi megteremtésére. Ez pedig a megvalósulás előtt álló Kisipari Hitelszövetkezet, amely kölcsönököt lesz hivatva nyújtani a kisiparosoknak. A törvényjavaslat kategórikusan előírja, hogy a kölcsönök csupán szövetkezetek útján vehetők igénybe. Vajjon a gazdasági depressziók és a már fentebb vázolt anyagbeszerzési viszonyok által mai helyzetbe jutott iparosságnak nem egzisztenciális érdeke-e a szövetkezetek létrehozása? Ez az egyedüli mód ahhoz, hogy a iparosság ismét talpra álljon és igyekezzék a jövőben boldogulását megtalálni. Hiszen maga a kormány is belátta az iparosság helyzetének tarthatatlanságát, mikor a parlament elé vitte a Kisipari Hitelszövetkezet felállítását célzó törvényjavaslatot.

Most pedig az iparosokon a sor, hogy megértésük az idők szavát. Ez pedig parancsolóan írja elő: alakítsátok meg mielőbb a szövetkezeteket! Az ezer sebből vérző iparosság pedig magáévá kell hogy tegye ezt az eszmét, mert csak így juthat hozzá az orvossághoz, amely gyógyulást hoz sebeire.

Kibuktatták Samoil Alexandrut a Betegsegélyző központi igazgatóságából.

Ismeretes, hogy a kormány elégedetlen volt a Betegsegélyző első közgyűlésén megválasztott vezetőséggel. Új közgyűlést tartottak ezután, amelynek választási eredményét lapunk múlt számában közöltük. Ebből a listából hiányzik Samoil Alexandru, a Kisiparosok Országos Szövetsége elnökének neve. Samoil ugyanis lelkes híve Vaida Voevod Alexandrúnak, ezért kifogásolták megválasztását kormánykörökben.

Kiknek kell mestervizsgát tenniük.

Csak azoknak a segédeknek kell mestervizsgát tenniük, akik önálló üzletet vagy műhelyt akarnak vezetni, de ha a segéd időközben önálló volt, mentesül a mestervizsga letétele alól. Egyébként mindazok, akiknek iratai teljesen rendben vannak, szabályszerűen üzik iparukat, vagy mint munkások dolgoznak, nem tesznek vizsgát.

A vizsgáztató bizottságok működésének időpontját egyébként még nem állapították teljes bizonyossággal meg, de annyi tény, hogy rövidesen megkezdik működésüket.

Oradea-i iparosok bája: február 20.

Lázás előkészületek folynak az oradea-i öszi-
iparosság február hó 20-án tartandó bája érdeké-
ben. Méltó lesz ez a bál az iparossághoz, mely elő-
reláthatóan hatalmas számban fog megjelenni, hogy
pár órára megfelelkezzen a napi gondoktól. A Refor-
mátus Kör új helyiségében (Str. Alexandri 31) ha-
talmatlan tömeg fog szórakozást keresni az eddigi ér-
deklődéséből következőleg. A rendezőség gondos elő-
készítése folytán minden szórakozási lehetőség biz-
tosítva lesz, hogy meglehetősen töltse el a meg-
jelenteket. Pazar műsor fogja garantálni az élvezetes
szórakozást, elsőrangú zenekar fogja huzni a
talpalalót. Különböző mókák, női szépségverseny,
férfi csunyaságverseny, hólabda, konfetti és szerpen-
tincsa fogják növelni a hangulatot. Gazdag büffé,
meleg konyha gondoskodik az éhség csillapításáról.
Reméljük, fáradozásukat nagyszámban való megje-
lenésükkel fogják támogatni iparostársaink, akik
egyben elaggott iparostársainkon is segítenek, mi-
után a jövő évek egyrésze felsegélyezésüket szol-
gálja.

SZOMORU MEGALLAPITAS.

Pinty és Ponty találkoznak az utcán. Pinty na-
gyon levertnek látszik és Ponty meg is kéri tőle:

— Mi bajod van?

— Ajajj, — legyint szomorúan Pinty — üzleti
kellemelenség.

— Mégis, kicsoda — kéri Ponty.

— Tegnap rovacsolást tartottam a pénztárban
és kiderült, hogy a pénztárosnő óvadéka hiányzik.

Csak román személyzetet tarthat a telefontársaság.

Bucuresti-i jelentés szerint a telefontársaságot
rövidesen arra kötelezik, hogy a külföldi műszaki sze-
mélyzetet elbocsássa és száz százalékban román sze-
mélyzetet tartson.

MIT ZINSEN.

„Haben Sie einen postlagernden Brief unter:
„1005 Küsse!“

„Das ist schon für mich. Mein Verlobter ist
Bankbeamter und da hat er wahrscheinlich gleich
die Zinsen dazugerechnet.“

Megdrágul a vasuti tarifa, ujabb anyagdérágulás várható.

A hivatalos lap december 29. számából vett ren-
delet szerint 1937. március hó 1-től magasabbak lesz-
nek a CFR szállítási tarifái. Ezzel kapcsolatban az
iparosságnak ismételteni kell az anyagok drá-
gulásával. A rendelet visszavonása érdekében az il-
letékes szervek lépéseket tettek.

NAGYIGENYŰ NEVELŐNŐ.

— Mi úgy bánunk a nevelőnővel, mintha a cea-
ládkhoz tartozna.

— Eleinte mi is úgy bántunk vele, de azután
kikérte magának.

Arad-i husiparosok hagyományos hushagyókeddi szegény-vendéglése.

Mint minden évben ezidén is, régi kedves szo-
kásukat újították fel az arad-i husiparosok husha-
gyókedden, amikor is megvendégelték a szegényeket.
Dél előtt a polgári aggménház ápolói között osztot-
ták ki a bőséges szeretecsomagokat. Tomits Pál mon-
dott beszédét, vele együtt a kiosztásnál megjelent
Dogmanov Ioan és Czmor Péter. Délután a volt
ipartestületben elhelyezett aggménházban tíz ápoló
között osztották ki a szeretecsomagokat. Itt Szida
Lázár, a Husiparosok Szindikátusának örökös elnö-
ke mondott beszédét. Megjelentek az ünnepeken
Tomits Pál, Schmidt Antal, Dogmanov Ioan és Sár-
közi György. A szétosztási munkálatoknál Priban
Nicolae, Prokopez Ferenc, Prasz Antal és Tausch
János működtek közre. Este a hagyományos husha-
gyókeddi társasvacsorára gyűltek össze a husipa-
rosok, akik kitűnő hangulatban szórakoztak. A husi-
parosok bőkezűségét hirdették azok a tartalmas cso-
magok, amelyeket adományoztak, finom felvágott,
kolbász, szalonna, kalács, kenyér és más élelmiszert
tartalmaztak a csomagok, amelyeket a megajándé-
koztak hála köszönettel fogadtak. Másnap, szer-
dán ugyancsak a régi szokáshoz híven a városi sze-
gényház százharminc ápolóját látogatták meg a husipa-
rosok, szintén szeretecsomagokkal ajándékozva meg
az elhagyott és elesett embereket.

Kiknek áll jogukban a repülőbélyegek ellenőrzése

A Casa Fondului Național al Aviatiei (Nemzeti
Repülési Alap Pénztára) külön felhívásban figyel-
mezteti a közönséget, hogy

*minden közegtől, aki a pénztár nevében jelentke-
zik, feltétlenül kérni kell az igazolványt, amit
különben ezek a közegek felhívás nélkül is elő-
mutatni tartoznak.*

Ilyen igazolványt kizárólag a CFNA bocsáthat ki és
az igazolványnak ez a címe: „Delegație”. El van
látva a CFNA hivatalos pecsétjével és az illetékes
igazgató aláírásával.

Természetes, hogy a most említett kiküldötteken

kivül mindazok a közegek is jogosultak a repülőbé-
lyegek ellenőrzésére, akik erre külön fel vannak ha-
talmazva. A Nemzeti Repülési Alap Pénztára egy-
idejűleg értesíti a közönséget arról is, hogy senkit
sem bízt meg azokkal, hogy a cégek számára szolgáló
kimutatási blanketákat vagy könyveket árusítsanak,
vagy más hasonló, nem hivatalos működést fejtsen
ki. Ha valakinél hivatalosnak látszó közeg ilyen
ajánlattal jelenik meg, akkor erről azonnal értesi-
teni kell a központi pénztárt és a rendőrséget. Ezt a
felhívást St. Veron igazgató és Rizescu N. aligaz-
gató irták alá.

Milyen tarifa érvényes a marha-levelek kiállításánál

Alábbiakban az E. G. E. kommunikéje alapján
részletesen közöljük a marhalevelek díjazásának
ügyében fennálló szabályokat.

1. Okmánybélyeg: Minden nagy állat után da-
rabonként 5 lei, kis állat: után darabonként 2 lei.

2. Repülőbélyeg: függetlenül az állatok darab-
számától, minden marhalevele 2 lei.

3. Állattenyésztési bélyeg: a) új marhalevél
kiállítása esetén nagy állatért darabonként 5 lei,
kisállatokért (2 éven aluli ló és szarvasmarha és
kővér sertés) darabonként 2.50 lei, juh, kecske és
sovány sertés darabonként 1.50 lei, bárány gödlye,
malacért (4 hónapos koráig) darabonként 1 lei; b)
végőhidon levágandó állatokért (a mézárós terhé-
re) nagy állat darabonként 10 lei, kis állat: (2 éven
aluli ló, szarvasmarha és kővér sertés) darabjárt
5 lei, juh, kecske, sovány sertés darabjárt 2 lei,
bárány, gödlye, malac (4 hónapos korig) darabon-
ként 1 lei. c) tulajdonátruházásakor (eladásakor)
minden nagy állat után darabonként 4 lei, minden
kis állat: (2 éven aluli ló, szarvasmarha, kővér ser-
tés) darabonként 2 lei, juh, kecske, sovány sertés
darabjárt 1 lei, 4 hónapnál fiatalabb bárány,
gödlye és malac tulajdonátruházásánál állat-
tenyésztési bélyeget nem kell fizetni. Egy marhale-
vél irlap ára 1.20 lei, kiállítás díja 2.50 lei, a tu-
ljadonátruházás díja marhalevelekenként és nem ál-
latonként 1 lei, míg az egészségi bizonyítvány meg-
újításáért és az új irányításáért ugyancsak 0.50 lei
fizetendő.

Ezenkívül meg kell fizetni azt a községi ille-
ket darabonként, amit a községi tanács megállapi-
tott az új marhalevelek kiállítása és tulajdonátruhá-
zása esetére. Az itt megemlített díjakon kívül sem-
miféle más díjat szedni nem szabad.

Társadalmi intézmények által forgalomba ho-
zott bélyegek felragasztása csak a tulajdonos bele-
egyezésével történhetik.

Minden állatvásárra, tehát betévesítésre is az
elkerített területre csak olyan állatot szabad behaj-
tani, amelyikre szabályszerűen kiállított (nem átru-
házott) marhalevelet mutatnak fel. Szabályszerű a
marhalevél, ha 1 évesnél nem idősebb, nincs rajta
a tulajdonjog átruházva és 10 napon belül az
egészségi bizonyítvány rajta megújított és trá-
nyítása arra helyesre szól, amelyet a tulajdonos
felkeresett.

Ha ezek a kellékek hiányoznak, az állattulajdo-
noszt szigorúan meg lehet büntetni a marhaleve-
let el is szokták kobozni, hogy a büntető eljárásnál
mint bizonyíték szerepeljen.

Kocsiba, szekérbe fogott állat csak akkor haj-
tható be a vásártérre, ha a szekérbe fogott minden
állatra van szabályszerűen kiállított marhalevél.

A marhalevél kötelezettség alá esnek a szopós
állatok is, azaz a kedvezménytel, hogy minden tu-
ljadonos 9 darab 4 hónapnál fiatalabb bárány,
gödlye és malac marhaleveleire nem kell okmány-
bélyeget ragasztani, de a többi bélyegek a fenti
táblázat szerint rövdandók le.

Hogyan lehetséges az, hogy a CFR jobb tarifát ad a külföldi árunak mint a belföldinek

A gazdasági körök, élénken foglalkoztatja a
vasuti vezérigazgatóság az a terve, hogy feleme-
li az áru- és személyszállítási tarifát. Ezzel a tervvel
kapcsolatban az Argus című fővárosi lap érdekes cik-
ket közöl a vasuti árutarifáról. Eszerint a vasuti ve-
zérigazgatóság 1936. december 18-án úgy határozott,
hogy

*mindazon vállalatoknál, amelyek a nemzeti ipar
támogatására vonatkozó törvény alapján negy-
venöt százalékos szállítási kedvezményt kérnek,
a négyes számú tarifa mértékadó.*

Első pillanában tehát úgy látszik, hogy a vasut
a belföldi ipar számára negyvenöt százalékkal csök-
kentett tarifát engedélyezett. A valóságban azonban
az a helyzet — írja az Argus —, hogy a négyes
számú tarifa nem más, mint a kettes számú, vagyis
a vasut legdrágább tarifája, amelyből negyvenöt szá-
zalék kedvezményt engedélyeznek. Azonban még is
negyvenöt százalékos kedvezmény ellenére is sok eset-
ben

*a szállítási költségek felülmutatják a szállított áru
értékét.*

Ilyen körülmények között a belföldi ipar termékeit
sokszor nagyobb szállítási költség terheli, min: a kül-
földi árut, amelyek szállítása az általános tarifa sze-
rint történik.

A fővárosi gazdasági lap példákat is sorol fel.
Igy a portland cementet a gyárban tízenöt ezer lei-
vel lehet vásárolni, a fogyasztási illeték nincsen be-
számítva. Ha a cementet a négyes számú tarifa alap-
ján kétszáz kilométernyi távolságra szállítják, ak-
kor a szállítási költség 14.800 lei, vagyis a szállítási
költség szinte egyenlő az áru értékével. Ha a szállítá-
s háromszáz kilométerre történik, akkor a szállítási
költség már 24.000 leit tesz ki, tehát már nagyobb,
mint az áru értéke.

De még különösebb a helyzet akkor, ha szembe-
állítjuk a belföldi készítmények és a külföldi áruk
szállítási költségeit. Igy a belföldi vasgyárak készit-
ményei után, ha a szállítás 200 kilométernyire törté-
nik, százkilónként 148 leit kell fizetni, míg a hasonló
külföldi gyártmányok szállítási díja 100 lei. Ha a
szállítás 300 kilométernyire történik, akkor a román
gyártmányok után százkilónként 204 lei, a külföldi
készítmények után pedig 192 lei a vasuti szállítási
költség. Hátszáz kilométernyire történő szállítá-
soknál a belföldi áru szállítási költsége százkilónként 303
lei, a külföldi árué pedig 169 lei.

A fővárosi lap felteszi a kérdést, hogyan lehet-
séges ez és az illetékesekre bizza, hogy ebből a ta-
nulástól levonják

**Temetkezési és pillanatnyi
segélyt nyújt tagjainak
a munkácsi
vegyes ipartársulat**

Az önálló kereseti forrással bíró személyek nyugdíjbiztosításán Csehszlovákiában erőteljes és országos jellegű mozgalom folyik. A kérdést törvényhozásilag akarják megoldani. Jellemző, hogy az érdekeltek mennyire sürgősnek minősítik a probléma megoldását, hogy nem érnek rá bevárni, amíg törvénnyel gondoskodnak az elaggott iparosokról, hanem maguk próbálják megszervezni az önszervezést.

Katric József, a munkácsi vegyesipartársulat titkára még 1927-ben javaslatot dolgozott ki az iparos önszervező intézmény létesítésére, életrevaló tervét azonban annak idején elgáncsolták. Berger Elek, az ipartársulat jelenlegi elnöke, akit éppen az elmúlt vasárnap újabb három évre megválasztottak, magáévá tette Katrics titkár elgondolását, amelyet a választmány is egyhangú lelkesedéssel elfogadott és a vasárnapi közgyűlésen bejelentés formájában a tagoknak tudomására hozott.

Katric titkár elgondolása szerint az ipartársulat tagjai az önszervezés céljaira egyszersmindenkora 10 koronát fizetnek, valamely tag elhalálozása esetén pedig minden iparos öt koronát tartozik befizetni. Viszont az ipartársulat az elhunyt ipartársulati tag hozzátartozóinak 5000 koronát utal ki.

Ez az összeg lehetne tovább folytassák az elhunyt családfenntartó iparát, vagy más megfelelő szerény egzisztenciát teremthessenek maguknak.

Ugyancsak az önszervező alaptól megszorult iparosoknak kisebb, kamamentes kölcsönt nyújtanak, keresetképtelen, beteg tagok orvosi segélyben részesülnek és gyógyászerrel kapnak, elaggott, tönkrement iparosok ellátásáról gondoskodnak. Később termelő és beszerzési szövetkezeteket létesítenek.

Hogy a tagokat kötelezettségeik pontosabb teljesítésére serkentsék, azon tagok között, akik tagdíjait minden felszólítás nélkül sajátmaguk beszedik, 10-12 pénzjutalmat sorsolnak ki évenként. Az ipartársulat új vezetősége a legrövidebb időn belül hozzáfog az itt vázolt tervek megvalósításához.

Nincsenek képviselői Sighet-en az iparosok a városi adókövetési bizottságban.

Sighet-en a legutóbbi városi tanácsülésen megalkotották az 1937-38. évi városi adókövető bizottságokat és kijelölték a tanácsok tagjait. A sighet-i iparosok azonban, akik az adófizető polgárok több mint 40 százalékát teszik ki, nem kaptak helyet az adókövető bizottságban. A sighet-i iparosság sérelme annál súlyosabb, mert eddig minden évben volt közülük egy-egy delegátus, aki érdekeiket kellőképpen képviselte. A sighet-i iparosok sérelmük orvoslása érdekében felfolyamodással éltek, kérve iparos tanácsotagok kijelölését is.

Külön szervezet állítanak fel a bankok, kereskedelmi és iparvállalatok repülőbélyeg ellenőrzésére.

A jelenlegi aviatikai bélyegtörvényt rövidesen módosítani fogják. A bankok, a kereskedelmi és iparvállalatok ellenőrzésére külön erre a célra kiképzett közegeket állítanak be. Módosítják a törvény hiányos intézkedéseit is a különböző okmányok és ügyiratok jellege szerint. A módosítás legfontosabb ténykedése az lesz, hogy az eddigi repülőbélyeg-kihágások amnesztíáját nem engedélyezik.

Keresünk
használt, de jókarban lévő
Exenterprést
fogaskerék áttétellel
70-90.000 kg. nyomáserőséggel azonnali megvételre
FULGER LAKATOS-gyár ORADEA.

Március 31-ig nyújthatók be az Iparügyi minisztérium kérdőívei

Több kereskedelmi testület, így az oradea-i Kereskedelmi Csarnok is kérvényt adott be a pénzügyminiszterhez és utólagos határidőt kért azok számára, akik az ugynevezett Fişa Technicat bármely okból kellő időben benyújtani elmulasztották.

A kérelemnek az volt a legfőbb indoka, hogy a pénzügyi év nem december 31-én jár le. A miniszter

március 31-ig adott újabb határidőt a Fişa Technica benyújtására. Ezuton hívjuk fel tehát mindenkinek a figyelmét, hogy ezt a kimutatást haladéktalanul készítse el és nyújtsa be, mert — amint a jelek mutatják, — szigorúan meg fogják bírságotni azokat, akik e kötelezettségüknek nem tesznek eleget.

Nem a munkakamarák, hanem a kamarák iparos szekciói javát szolgálják a megszüntetett iparos intézmények vagyontárgyai

Több ízben megemlékeztünk már arról, hogy a megszünt cluj-i Timár Ipartársulat mintegy négy és félmillió lei értékű vagyont tulajdonosa, a cluj-i munkakamara áruba kivánja bocsátani és a befolyó pénzt nem kizárólagosan az iparosság, hanem általában a munkakamara tagjainak érdekében akarja felhasználni. Az új munkakamarával, a terve szerjbe helyezkedik az új ipartörvénnyel, amely világosan elrendeli, hogy

a megszünt iparosintézmények vagyontárgyai a munkakamarák tulajdonába mennek ugyan át, de csak az iparosság javára használhatók fel.

Az ügyben a Kisiparosok Szövetsége cluj-i fiókjára, ragaszkodva a törvényadta joghoz, alábbi memorandumot juttatta illetékes helyre:

Miniszter Ur,

ugy vagyunk értesülve, hogy a cluj-i munkakamara elhatározta a volt Timár Ipartársulat vagyontárgyainak parcellázását és eladását azzal a céllal, hogy az így befolyt összegből egy aggmenházat alapítson a munkások, tisztviselők és kézműiparosok részére.

Tekintve, hogy ez a vagyon egy kizárólag iparos munkaadószervezet tulajdona volt, ez jogszerint a munkakamara ipari szekcióját illeti meg és így nem használható fel a munkakamarában fog-

lalt összes kategóriák felsegítésére. Másrészt a munkakamarában foglalt iparos munkaadósok maguknak is szükségük van egy aggmenházra és így az elődeik által oly nagy fáradsággal megszerzett vagyont nem lehet és nem szabad másokra átruházni oly könnyedén.

Tekintve még, hogy a cluj-i munkakamara még örökölte az iparosoktól a volt ipartestület palotáját is, mely egy 920.000 leies adóssággal van terhelve, mely tudomásunk szerint a hitelező bank által felmondott, mert az interimár bizottság által idejében nem lettek fizetve a kamatok és a váltók sem lettek megújítva és így ez a vagyon könnyen árverés alá kerülhet és így mindkét vagyonból, melyeket a munkakamara az iparosoktól örökölt, egy rövid 9 hónapi adminisztrálás után semmi sem marad a iparosoknak.

Fentiekre való tekintettel, tisztelettel kérjük, sziveskedjen az összes rendelkezésre álló eszközökkel megakadályozni a volt Timár Ipartársulat vagyontárgyainak eladását és ennek helyében előnyösebb volna szándélni a volt ipartestület palotáját egy olyan pénzügyi művelettel, mely megakadályozná ezen palota eladását.

Cluj, 1937. január 19

Elnök: S. Moldovan s. k.

Titkár: V. Seredan s. k.

Nagyarányu mozgalmat indítottak a bőrarak indokolatlan drágulása ellen az oradea-i bőrfeldolgozó iparosok

Miért drágul a bőranyag? Ez a kérdés foglalkoztatja a bőrfeldolgozó iparosokat és nem utolsósorban a fogyasztó közönséget, amelynek a zsebére megy ez a nem egészen indokolt, de méreteiben óriási áremelkedés. Az elmúlt év alatt a bőranyag ára 80, 90, sőt 100 százalékkal emelkedett és még további áremelkedésre is van kilátás.

Nem akarunk gyanusítani, vagy vádolni senkit, de ma, amikor nem kifejezetten háborus napokat élünk, nem találjuk indokoltnak az áremelkedés ilyen hallatlan tempóját. S nemcsak, hogy ma kevésbé indokolt az emelkedés, de aránytalanul nyomasztó is, mert a konjunkturális években a fogyasztó közönségnek volt pénze és tudott fizetni. Ma, amikor a keresési lehetőségek a legminimálisabbak, amikor a kisiparos küzd a mindennapi megélhetésért, amikor az üzletfentartás, a sok-sok kiadás miatt lehetetlen néven téve, joggal fogják keresni és kérni az illetékes fórumokat, hogy ugy a fogyasztó közönség, mint az okát érdekeljen ennél a drágulási hullámmal az okát kutatassák ki.

Az oradea-i kereskedő körök véleménye szerint nagymennyiségű bőrátut vittek ki az oradeából és a nyersbőr hiánya idézi elő a szokatlan áremelkedést. Mi, kisiparosok, egészen más okokat sejtünk a kulliaszák mögött. Véleményünk szerint nem tartjuk indokoltnak a bőranyag-árak ilyen horribilis emelkedését, elfogadjuk, hogy a nyersbőr ára emelkedett, de az igazság az, hogy

ez az áremelkedés nem olyan arányu, mint a készbőr árának az emelkedése és ezt a differen-

ciát nem indokolja az országból kiszállított bőranyag mennyisége sem.

Ezért a kiszállított anyagért a bőrgyár megkapta a maga profitját. A munkabérek sem emelkedtek, ez se szolgálhat az áremelkedés indokául. De még azt az indoklat sem fogadhatjuk el, amit egy másik helyen hallunk, hogy kevés a husfogyasztás, kevés a vágás és így kevés a rendelkezésre álló nyersbőr. Mert, ha igaz is ez, de a husfogyasztás arányában csökkent a bőripari termékek iránti kereslet is és a csökkent kínálattal szemben a vásárló kedv is.

A bőrarak terén uralkodó elviselhetetlen helyzet miatt az oradea-i kisiparosság vezetői elhatározták, hogy megkeresik az ország nagyobb városai hasonló szervezeteit, kikutatják a bőrarak országos emelkedését, hogy ennek birtokában kellően tudjanak fellépni a bőrgyárak és bőrkereskedők kartelljei ellen. Ugyanebből az okból az oradea-i cipésziparosok szindikátusának vezetősége e hó 14-én az összes helyi bőrfeldolgozó iparosok bevonásával teendőket tartott és ott foglaltározni a további magyulástól. Egyben kipuhatolják, hogy ugy a fogyasztó közönség, mint a kisipar érdekében az illetékes hatóságok mennyiben támogatják ezt a közérdekű akciót. A kisiparosok el fognak követni mindent ugy a saját érdekükben, mint a közönség érdekében, már csak azért is, mert ennek a hallatlanul nagyarányu és felháborítóan indokolatlan árdrágulásnak az ódiunát vállalni nem akarják.

Oradea-i Bőrfeldolgozó Iparosok Szindikátusának Vezetősége.

Alumínium-cikkek gyártására rendezkedik be a Metallglobus r. t.

A romániai fémipar egyik legjelentősebb vállalata, a Metallglobus, amely fontos és jelentékeny szerepet tölt be az ország gazdasági életében. A szolid megalapozottságu iparvállalat most jelentékeny mértékben bővíti üzemét. A legmodernebb fémanyag: az alumínium egyre nagyobb jelentőségre emelkedik a fémipari nyersanyagok között, könnyűsége és nem oxidálódó sajátossága miatt. Most, hogy a Bihar-megyében, Bratea község közelében előforduló hatalmas bauxit-telepek kihasználására svájci tőkecsoport alakult, a romániai alumíniumipari kilátásai rendkívül kedvezően alakulnak. Az ország évi kb. 260 vagónt kitevő alumíniumszükségletének fedezésére Targovişté-n, a főváros közelében, bauxitfeldolgozó gyár létesül. A Metallglobus felismerte az alumíniumcikkek nagy kelendőségét és elsőnek rendezkedik be alumínium tömegcikkek gyártására.

MODERN AMERIKA.

Az ismert primadonna is olvasta azt a megdöbbentő esetet, hogy Lawrence Tibbet, egyik próbán véletlenül agyonszúrta partnerét.

— Láttátok, — mondta a primadonna — ez az Amerika mindenben évtizedekkel elős bennünket.

— Mennyiben? — kérdezték valaki.

— Mi még ott tartunk, hogy a partnertünkről csak a háta mögött mondjuk meg a véleményünket.

Elnökválasztás az oradea-i csizmadiaiak szindikátusában.

A közeli napokban tartotta meg közgyűlését az oradea-i csizmadiai szindikátus. A szindikátus négy évtizeden át volt elnöke, Tóth Zsigmond, (aki a munkakamara átmeneti bizottságának is tagja volt), Oradea-ról Diosig-ra költözött és ezért lemondott a szindikátusi elnökségről. A szindikátus tagjai sajnálattal vették tudomásul a lemondást és Tóth Zsigmond érdemeit jegyzőkönyvben örökítették meg, egyben diszoklevelet nyújtottak át neki. Tóth Zsigmond meghatva mondott köszönetet az iránta megnyilvánult szeretetért.

A szindikátus ezután egyhangú lelkesedéssel Buluca Iosif eddigi alelnököt választotta meg a szindikátus elnökévé.

ROSSZMAJU KERDES.

Két énekes beszélget. Az egyik így szól:
— Kétszáz ezer dollárra biztosítottam a hangomat.

Mire a másik:

— És mit csináltál a pénzzel?

Nyolcvanezer lei egy pár szegedi papucsért.

Bárkányi László, szegedi papucsos hónapokkal ezelőtt remekbe készült papucsot küldött Edward királynak. Levelet is intézett az angolok akkori királyához, akinek megírta, hogy koronázási ajándékképpen küldi a papucsot és kéri az uralkodót, hogy amikor nagyon elfáradt az uralkodás gondjaiban, visse. A szegedi papucsosmester hónapokig nem kapott semmi választ küldeményére. Közlebről aztán váratlanul levél és pénzküldemény érkezett Bárkányi uram címére. Windsor Edward herceg a következő sorokban köszönte meg a magyar papucsosmester figyelmét:

„Melegen köszönöm a küldött gyönyörű papucsot, amely igazán remeke a magyar iparnak. Ne haragudjon Bárkányi ur, hogy ilyen sokáig késtem a válaszal, de nagy elfoglaltságomra való tekintettel csak most kerülhetett sor arra, hogy megköszönjem kedves figyelmét. Arra kérem, hogy tartsa meg jó emlékezetében. Üdvözlö Edward”.

A levélhez száz angol fontról szóló pénztalvány volt csatolva. Így hát a szegedi papucsosmester egy pár szegedi papucsért nyolcvanezer leinek megfelelő összeget kapott.

CSALÁDI ÁLLAPOT.

Jóssivól ur megszólít az uccán egy kis gyereket, aki cigarettázik.

— Hogy hívják az apátat? — kérdi szigorúan a gyerektől.

— Nekem nincs apám, — hangsík a válasz.

— Hogy hívják az anyjátat?

— Anyám sincsen.

— Hogy lehet az?

— Ugy, hogy én a Mici néni peccija vagyok.

Szabó Béni erőteljes akciót kezdett a kisiparosok és kiskereskedők kötelező könyvvezetése ellen

Szabó Béni szücsmester, magyarpárti képviselő, miután a péntek délutáni interpellációs ülésen nem kerülhetett sorra, a képviselőház elnöki hivataia után, a következő bejelentést intézte a pénzügyminiszterhez:

Különböző lapokban olyértelmű hír jelent meg, hogy úgy a kisiparosok, mint a kiskereskedők kötelesek kereskedelmi könyveket vezetni. Minthogy azonban a gyakorlatban keresztülvihetetlen, hogy a kisiparosok és kiskereskedők kisméretű üzemeikbe irdoi rendtartást vezessenek be s minthogy az egyesadó-törvény rendelkezései értelmében sem a kisiparosok, sem a kiskereskedők nem bírsághatók meg kereskedelmi könyvek nem vezetése címén s végül tekintettel arra, hogy különböző bírósági fórumok minden esetben felmentették a kisiparosokat és kiskereskedőket ha tulbuzgó pénzügyigazgatósági közegek a könyvelés hiánya miatt megbírságotlák őket, kérem a pénzügyminiszter urat, rendelje el a pénzügyigazgatóságoknak:

szüntessék be a fenti értelemben folyamatba tett

elfárasokat és hivatalból hatálytalansítassanak azok a kihágási jegyzőkönyvek, amelyeket ilyen ügyekben kisiparosok és kiskereskedők ellen vettek fel.

Ezt a kérést a következőkkel indokolja meg Szabó Béni magyarpárti képviselő:

— A kisiparosok és kiskereskedők nagyrésze nem rendelkezik annyi képzettséggel, hogy könyvelni tudjon, azt pedig nem lehet kívánni tőlük, hogy könyvelőt alkalmazzanak. Hiszen olyan nyomoruságos keresetük van, hogy alig tudnak megélni belőle. Akiknek viszont meg lenne a képzettségük kereskedelmi könyvek vezetésére, azoknak nincs meg ehhez a fizikai idejük. Azután különböző törvényes intézkedésekből kitűnik, hogy a kisiparosok és kiskereskedők könyvelésre nem kötelezhetőek. A bíróságok kedvező ítéleteket hoznak javukra ezekben az ügyekben, de viszont lehetlenség, hogy a kispénzü polgárok minden esetben a bírósághoz forduljanak védelemért.

Ujra el akarják törölni a magán-választottbíróóságokat!

A parlament elé kerülő gazdasági jellegű törvények között van az iparügyi és kereskedelmi minisztériumnak az a javaslata, amely a választottbíróóságok működését akarja újraszabályozni. Ezt az alkalmat a minisztérium egyuttal fel akarja használni, hogy

megszüntesse a magánintézmények mellett működő választottbíróóságokat.

Mint ismeretes, a múlt évben a timisoarai Lloyd-bíróóság egyik ítélete ellen beadott fellebbezés során az állami bíróság kimondotta, hogy a perben álló felek előzetes megegyezése ellenére a magánjellegű választottbíróóságok döntése nem bír törvényes erővel.

Már ennek a pernek a kapcsán erős vita keletkezett jogi és kereskedelmi körökben a választottbíróóságok kérdésében és különösen a tőzsdék foglaltak állást a magánjellegű választottbíróósági intézmények ellen, mert ezek a különösen Románia új területen népszerű intézmények

nagyobb forgalmat bonyolítottak le, mint a hivatalos választottbíróóságok.

Annak, hogy az üzleti felek inkább magánjellegű választottbíróósághoz fordultak, az volt a magyará-

zata, hogy ezek sokkal olcsóbban, gyorsabban és kevesebb hivatali formassággal működnek. Az új tőzsdetörvénybe a kormány külön szakaszt vett be, amely kimondja, hogy minden magánjellegű választottbíróóságnak meg kell szünnie, de a javaslat parlamentti tárgyalásakor ezt a szakaszt elejtették.

Most azonban mégis sor kerül a nem tőzsdéi választott bíróságok feloszlására. A fővárosi áru-tőzsde közbenjárására a kereskedelmi minisztérium új javaslatot készített, amely gyökeresen reformálni akarja a hivatalos választottbíróóságok működését a peres eljárás lényeges meggyorsításával, a bírósági formasságok leegyszerűsítésével, a magánjellegű választottbíróóságok és Lloyd-bíróóságok megszüntetésével, valamint a tőzsdéi választottbíróóságok hatáskörének kibővítésével.

Amint hírlük, a csatlótt területek parlamentti képviselői már megmozdultak a javaslat ellen és igyekeznek rábírní Pop Valér dr. minisztert, hogy ne szüntesse meg az öt évtizedek óta megszokott és kifogástalanul működő magán-választottbíróóságokat, amelyeket a valóságban már hónapok óta megbénították azsal, hogy az általuk hozott ítéletek kötelező erejét egyes bíróságok nem akarják elismerni.

Mit kell tudni a mestervizsgán egy borbély vagy női-fodrász mesterjelöltnek?

Mint ismeretes, az új ipartörvény az összes képesítéshez kötött iparokban mester- és segédvizsga letételéhez kötötte a képesítés megszerzését és igazolását. Minden önálló iparos, aki a mesterei címet meg akarja szerezni, köteles jelentkezni a mestervizsga letételére. Ilyenformán az érdekeltek a fodrászok közül is erősen készülnek a mestervizsga letételére. A mestervizsga azonban — mint a fodrászok megdöbbenve konstataálták, — tulságosan nehéz. Valóságos polihistori tudást követel a jelöltektől.

A vizsga anyaga most val: ismeretesség. Eszerint a vizsga három részből áll. Az első rész valamelyik, a szakmába vágó munka rajzának, tervének és költségeinek önálló elkészítése. A második rész a rajzban felüntetett munka elvégzése, a harmadik rész pedig a vizsgáló általános szakismeretének megállapítása. Ez az utóbbi pont egy sereg vizsgatételek foglal magába. A férfifodrászoknál például pontos feleletet kell adni a bőrbetegségek mibenlétéről és gyógyítási módjáról. Tudni kell a színházi fényvilág, az arcon való rándulás, a szem leadó-

zését és érteni kell többek között a bajusz fodorításához is. De ki hord ma már fodorított bajuszt?

A hölgyfodrászoknál még ennél is többet követelnek a jelöltektől. A női haj kikészítése és keverése az első pont. A parókakészítés minden csfnját-bínját ismerni kell. Külön pont a lovagi és apródi álhaj elkészítése. Ugyancsak külön pont a női haj kontyba való tűzése. Bár azt hisszük, hogy aki ma kontyot hord, nem soká: jár a fodrászhoz. Hajfestés, a hajfestékekről való tudnivalók mind a vizsga anyagához tartoznak. Es végül a jelöltnek tökéletesen ismernie kell az ipartörvényt, azonkívül rendelkeznie kell a szükséges közgazdasági, adóügyi, munkásbiztosítási ismeretekkel és ha mindent tudja, még mindig elbuktatják, hogyha az üzleti iratokat, feljegyzéseket és könyveket kiállítani és vezetni képtelen.

MODERN VILAG.

Az arad-i villanegyedben tavasszal épül a legmodernebb villa: három hálószoba. A harmadikat a 4-aj barátja számára építik.

Március 31-én lép életbe az új vasuti árutarifa

Bucureşti-i jelentés szerint a vasuti teherdíjazás felemelésének kérdésében a közeli napok végleges megoldást kell, hogy hozzanak. Az UGIR in'terven-ciójára Tabacovici CFR elnök a gyáriparosok szövetségének részletes memorandumát az ársszabás-bizottság elé vitte ugyan, a bizottság azonban csak annak részletekben menő áttanulmányosása után fogja véglegesen kimondani, hogy

a 15 százalékos általános tarifaemelésen túl kérték fogja-e továbbra is az állomástarifáknak egyezményes tarifákká való átférfmálását is, vagy sem.

Tabacovici elnök mindenesetre annyit megígért az UGIR-nak, hogy az előzetes tárgyalások elhúzódtása esetén az új teherdíjazás életbeléptetését március 31-ig kitolja.

Ezt a vasutnak a saját munkaprogramjának racionalizálása céljából is meg kell tennie. Ha ugyanis a kormány gazdasági bizottsága hozzájárulna is a mindkét címen való tarifaemeléshez, sőt a 15 százalékos emelés, kell meghirdetnie a így annak keresztviteli módját kell sorozatos tarifabizottsági ülésen kidolgozni. A tarifabizottság már megállapította,

hogy az exportárak nagyobb része nem bírja el a magas tarifaemelését.

s hogy az olcsó tömegárak tarifáit sem lehet általános 15 százalékkal emelni. Azt pedig, hogy milyen nehéz lesz a különböző kulcsu emelés alá vonandó árucsoportokat az áruforgalom zökkenésének elkerülése céljából február végéig megállapítani, csak akkor fogja látni a bizottság, amikor az elvi vitákon túl elkezd a részletes kalkulációk kidolgozását.

Itt említjük meg, hogy az államvasut vezérigazgatóságának azon döntését, hogy új szállítási rendszert vezet be a nemzeti ipar védelméről szóló törvény értelmében kedvezményben részesülő iparvállalatok számára, már a kormány gazdasági bizottságának legközelebbi ülésén előterjesztik jóváhagyás végett. Az ország iparának vezető körei élénken kommentálják az államvasut eljárását.

Az államvasut vezérigazgatósága elhatározta, hogy február 16-tól kezdődően rapidvonatokat csak a kétlépcsős felár megfizetése ellenében lehet igénybevenni. Kivételt kizárólag a következő kategóriáknál alkalmaznak: a hálókocsok utasai, ha nem foglalnak helyet a rendes vasuti kocsikban, a külföldről érkező közvetlen kocsikban helyet foglaló utasok, a szalonkocsi utasai, ha a hatóságok által rendelkezésre bocsátott kocsit a rapid vonatokhoz csatolják és végül a külföldi vasutak alkalmazottai és azoknak családtagjai, ha szabadjeggyel utaznak.

★

Oradea-i cipésmester ajándéka a királynak.

Gleichmann Antal oradea-i cipésmester egy pár remekbe készült művészi kivitelű cipőt készített Őfelsége Carol király részére alattvalói hódolata jeléül. Őfelsége kegyesen fogadta Gleichmann Antal cipésmester ajándékát, amiről az udvari marsalli hivatal főnöke a következő leiratban értesítette Bihar-megye megyefőnökségét: Bihar-vármegye megyefőnökségének. Van szerencsém tisztelettel igazolni, hogy átvettem azokat a cipőket, amelyeket Gleichmann Antal cipésmester küldött Őfelségének, a királynak. Az udvari marsalli hivatal főnöke: Octave Ullea.

★

SKÓCIA.

A skót bemegy a drogériába, egy csomó kólmát kiválaszt, aztán rettentően alkudozni kezd. Végül a kereskedő olvasni sűrűmát és egy olyan pofont ad a skótnak, hogy annak három foga kiesik. Erre a skót kinyitja a becsomagolt árut és így szól: — A fogkrémet cserélje ki egy kisebb tubusra.

★

A forgalmi balesetek elleni küzdelem jegyében.

Az amerikai Tennessee államban a forgalmi törvények elleni kihágások vétkesait arra is kötelezik, hogy egy órán át járják a legforgalmasabb utakat, nyakukban táblát viselve ezzel a feltűnő felirással: „Vessélyeztettem a forgalmat!” „Megöltem egy embert, mert a megengedétnél gyorsabban halottam a gépemet!” stb.

Nem kötelezi üzleti könyvek vezetésére az új kereskedelmi kódex tervezete a kiskereskedőket

Az új kereskedelmi kódex hivatalos tervezete szerint kereskedő az, aki hivatásosan, iparszerűen bonyolítja le a saját nevében üzleteket, továbbá kereskedők és kereskedelmi társaságok. Kiegészítik ezt a szabályt a következők:

Akik ipart, vagy kereskedelmet rendszeresen gyakorolnak és nem haladják túl a kézművesség, illetve a kicsinybéli forgalom kereteit, akár egyhelyben állandósultak, akár mozgó formában folytatják,

nam ezek kereskedelmi könyvvel s a törvény által előírt nyilvánosság, tehát a cégbejegyzés és a közzététel formájában alá.

Ez a kiskereskedőkre vonatkozó rendelkezés el-entáiban van a mai rendszerral, amely esaktól is bejegyzést követel s ellentétben van az adó és bélyeg-törvények miniszteri értelmezésével amely szerint tá-luk is könyvvezetést követelnek.

Közkegyelmet kért a repülőbélyegkihágásokra és részletes, világos utasítást a bélyeg használata ügyében Comsa Ionel szenátor

Comsa Ionel az országvezetés ismert közgazdasági szaktekinély a szenátus egyik mult heti ülésén éles támadást intézett az ellen a rendszer ellen, amivel a repülőbélyegek felragasztásának ellenőrzése folyik. A beszéd főbb részeit alábbiaban közöljük:

— A repülőbélyeg valóságos átok lett iparosaink és kereskedőink részére, azon mód miatt, ahogyan az ellenőrző közegek a repülőbélyeg alkalmazását megkövetelik. Régóta nem okozott törvényes intézkedés ennyi nehézséget, annyi zaklatást és keletlenlenséget az iparnak és kereskedelemnek. A törvény világos rendelkezései értelmében repülőbélyeg alá ennek mindazon jogi okiratok és ténykedések, amelyeket a bélyegtörvény felsorol. Minden értelmes ember részére ebből az a logikus következtetés adódik, hogy a repülőbélyeg csak olyan okmányokra kell alkalmazni, amelyek a kincstár közegei által meghonosított gyakorlat és magyarázat szerint különben is bélyegkötelesek a vonatkozó törvények alapján. Ezel szemben az az értelmezés, amelyet a központi repüléssügyi bizottság ad a törvénynek 1936. június 6-iki rendeletében, homályos, nem elég pontos és nagyrészt ellenkezik a törvény szellemével. Így esik meg, hogy valóságban az ellenőrző közegek — és minden ellenőrnök megvan a maga egyéni törvényértelmezése — repülőbélyegkötelesek nyilvánítanak egész sereg olyan üzleti okmányt, amely tulajdonképpen mentes mindenféle bélyegilleték alól és csak a rendes belső ügyvitel céljait szolgálja, azaz a belső

vállalati ügyvitel egyszerű támokmánya csupán.

— Ne lepődjünk tehát meg azon, hogy ilyen körülmények között nyakra-főre születnek a kihágási jegyzőkönyvek. Egyetlen törvény alapján sem vettek fel ilyen rövid idő alatt annyi kihágási jegyzőkönyvet. És ami még jobban bénítja a kereskedőket és iparosokat, az, hogy ezekben a jegyzőkönyvekben túlzott bírságokat vetnek ki, holott majdnem minden egyes esetben egész nyilvánvaló, hogy nem forog fenn visszaélési szándék, még csak nem is hanyag mulasztás, hanem egyszerűen arról van szó, hogy az érdekelték képtelenek hozzáigazodni a különböző törvényértelmezéshez.

Comsa szenátor kiemelte, hogy az iparosok és kereskedők egyáltalában nem akarják kivonni magukat annak a tehernek viselése alól, amelynek magasabbrendű rendeltetését ismerik, csak a törvény betartását kívánják. Erre való hivatkozással Comsa szenátor közkegyelmet kért a repülőbélyeg-törvény ellen eddig megállapított kihágásokra, ugyanakkor pedig arra kérte a kormányt, hogy sürgősen adjon ki részletes és világos utasítást arról, hogy milyen esetekben és hogyan kötelező a repülőbélyeg alkalmazása? Olyan utasítások legyenek ezek, amelyek semmiféle külön értelmezési lehetőséget nem nyújtanak az ellenőrző közegeknek.

Felhasználásának további részében az elfajuló tisztességtelen verseny elleni intézkedéseket sürgetett Comsa Ionel szenátor külön törvény formájában.

Ghiulea egyetemi tanár szerint szinekuristák menedékhelye lett a kisipari hitelintézet

A professor lelkes híve a kisipar állandó állami támogatásának, de véleménye szerint a különproblémának most tervezett megoldása nem szolgálhatja a kisiparosok ekszisztenciális érdekeit.

Az Adeverul egyik számában Ghiulea egyetemi tanár élesen állást foglalt a kisipari hitelnyújtás terve ellen.

— A kisipar virágzóvá kell tenni — állapítja meg Ghiulea egyetemi tanár —, az államnak a kisipar hóna alá kell nyulnia, meg kell adnia a lehetőséget arra, hogy a kisipar élhessen és hogy a produktív társadalom hasznos szerve lehessen. Kedvezményeket kell nyújtani a kisiparnak, hogy bátran felvehesse a versenyt még a gyáriparral szemben is.

Az alapítandó kisipari-hitelintézet azonban szinekuristák menedékhelye lesz,

ahol politikai szolgálataik ellenértékéért jó javadalmazáshoz juthatnak egyes igazgatósági tagok, de széles körben ez az intézet nem szolgálhatja a kisiparosok ekszisztenciális érdekeit.

A kamatláb is nagy lesz, hiszen a tervek szerint a meginduló hitelintézet a jegybanki kamaton felül 8 és félszázalékosat fog felszámítani, ezt a terhet pedig az iparosság nem bírja. — fejezte be érdekes nyilatkozatát Ghiulea professor.

Szalagfűrészek eladó

egy Kirchner gyártmányu, 105 cm. kerékátmérővel, rönkvágásra is alkalmas és egy kisebb helyi gyártmányu, olcsó áron megkapható.

Érdeklődni:

REINHART FÜLÖP bútorgyár

ARAD, Str. Horia 2. szám.

Értesítést az arad-i ipartestületi székházban a párisi világkiállítás ügyében.

Napokban értesítés érkezett Bucuresti-ből, az iparügyi minisztériumból Trambitioni Traian ipari főfelügyelőhöz, hogy sűrűszen hívjon össze értekezletet azok részére, akik mint kiállítók részt akarnak venni az idei párisi világkiállításán.

BURKOLT CÉLZÁS.

Pityu, az aranyifju, nagyon jó gyerek. Nem rug, nem harap, de néha fel szokott vágni.

- Ki volt ez a szép hölgy? — kérdi a jóbarát. — Az álmomtóm. — Hogyan? — Egyszer azt mondtam neki, hogy megölöm magam, ha nem lesz az enyém. — Na és? — Mit na és? Elek.

Tévesen ismertették a hatóságok a repülőbélyeg alkalmazásáról szóló törvényt. Rendkívül érdekes és a repülőbélyeg alkalmazásával kapcsolatos ügy került a Sfatul Negustoresc központja elé.

Mihály birkózása a hegyvel

Irta: SASDI SANDOR.

A birkózás már közel két esztendeje megkezdődött. Amikor végeszakad a háborunak. Mert úgy volt az, hogy Mihály a szakaszvezetői szarzáig vitte a háboruban.

A gyárak versengése idézte elő a bőrárak drágulását

Egy tekintélyes bőrpari szakember véleménye érdekes irányból világítja meg a bőrárak példátlan arányu drágulásának mind nagyobb hullámokat vezető problémáját.

nyersterménypiac 30 százaléka, követelte, amibe az ókirályságbeli gyárak nem voltak hajlandók belemenni a újra kezdetét vette a harc.

Timisoara iparossága is bekapcsolódik a szövetkezeti mozgalomba

Vulpe Stefan, a timisoara-i munkakamara elnöke közelmúltban már megkezdte egy ottani iparos hitelszövetkezet alakítására irányuló előmunkálatokat.

pészszövetkezetet megtekintte, amely tudvalegöl négy fiók szövetkezettel már működik.

AUF DEM BALL.

- Ich habe durch Radio tanzon gelernt. — Das merkt man; Sie tanzon naomlich die Stürngen mit.

KETTŐS TŐVEDES.

- Valaki megkérdette Pacáktól: — Igaz, hogy a kedves feleségem beteg? — Egyik se igaz, — hangzott a válasz. — Mi az, hogy egyik se igaz? — Na, se nem beteg, se nem kedves.

— Nem-e?

— En neköm ne parancsolgasson a Molnár Gáspár, én nem alázatoskodok többet a Kelemenék gyeröke előtt.

Igy gondolta az asszony. De megoszlakozott. Mert az ember ki artott a szándéka mellett. Ahogy jött az ujesztendő, kocsira pakolta a szegényes egyetmást.

nyira is megfirtja arcát a nevetés. De csak a szemé tüzeit, a mellét meg úgy düllesztette, mint mikor a nagyzejtűt tüsték rá.

